

Жүргізілген кеңестер туралы Есеп

тақырыбы: «Биоорганикалық тыңайтқыш БиоЭкоГум препаратының көкөніс дақылдарының өнімділігіне әсері мен тиімділігі»

«Жер ресурстарын тиімді пайдалану, оның ішінде топырақ құнарлылығын сақтау және арттыру тәсілдері, ауыспалы егістерді сақтау» бағыты бойынша

Өткізу күні:

«18» шілде 2024 жыл

Кеңес беру өткізілген орын: Алматы облысы, Іле ауданы,
«Тепличный комплекс «ГРЭС» ЖШС

Эксперт:  Мұсаева Қ.К.
(қолы)

«Ө.О. Оспанов атындағы Қазақ

Топырақтану және агрохимия

ғылыми-зерттеу институты» ЖШС

Басқарма Төрайымы



 Р.Х. Рамазанова
қолы, М.О.

Есептің құрылымы

1) кеңес беруді қажет ететін мәселе немесе мәселелер шеңбері;

Қазіргі уақытта ауыл шаруашылығында химиялық заттарды қарқынды қолдану топырақ қасиеттерінің нашарлауына, құрылымның бұзылуына, су өткізгіштігі мен қоректік заттардың төмендеуіне, қоршаған ортаның зиянды заттармен ластануына, сондай-ақ ондағы нитраттардың, нитриттердің, пестицидтердің қалдықтарының жиналуына байланысты өнім сапасының нашарлауына әкеледі. Осыған байланысты суармалы жерлердің агромелиоративтік жағдайын жақсартатын биологиялық тәсілдерді әзірлеу және енгізу ауыл шаруашылығының өзекті мәселелері болып табылады. Топырақ түзілу процестерінің экологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіруге ықпал ететін бұл әдістерге биомелиоранттарды, яғни топырақтың құнарлылығын жақсартатын органикалық заттарды (вермикомпост, көң, сабан, жасыл көң және т.б.) қолдану жатады.

Соңғы уақытта өсімдіктердің өсуін ынталандыратын және өсімдіктердің ауруларға төзімділігін арттыратын, өсімдіктер үшін пробиотиктер ретінде микроорганизмдер штаммдары негізінде биопрепараттарды пайдалану мүмкіндігі белсенді түрде зерделенуде. Кешенді әсері бар және өсімдіктердің өсуін ынталандыру қабілеті бар ауыл шаруашылығы дақылдарына арналған биопрепараттардың жаңа түрлерін әзірлеу әсіресе өзекті міндет болып табылады. Сол себепті де биоорганикалық препараттардың көкөніс дақылдарының өнімділігі мен ауруларына әсерін зерттеу ең өзекті мәселелердің бірі болып отыр.

Биотыңайтқыштар, тіпті аз мөлшерде болса да, өсімдіктердің өсуіне, дамуына, гүлденуіне, жемісіне және әртүрлі дақылдардың шығымдылығына (сапалық және сандық) айтарлықтай әсер етеді, бұл өндірушілерге айтарлықтай пайда әкеледі. Үнемдеу қымбат минералды тыңайтқыштар мен агрохимикаттарды ішінара ауыстыру немесе оларды қолданудан толық бас тарту нәтижесінде де артуы мүмкін.

Бірақ осындай жеңілдіктерді пайдалану елімізде Кеңес Одағы кезінде қолданылған тыңайтқыштардың ұсынылған нормалары негізінде қолдану арқылы жүзеге асырылып отыр. Ол кезде бұл нормалар аймақтық тәжірибелер желісінің бірыңғай мемлекеттік бағдарламасы бойынша жүргізілген далалық тәжірибелер негізінде анықталған болатын.

Қазіргі уақытта агроном үшін жоғары сапалы астық өндірісін арттыру міндеті тұр. Бұл ауыл шаруашылығы ұйымдарының экономикасын және еліміздің азық-түлік қауіпсіздігін нығайтады. Гуминді тыңайтқыштардың жоғары сапалы астықты ұлғайту мен алудағы рөлі егіншілер үшін елеулі рөл атқарады. Гуминді тыңайтқыштарды енгізу топырақтың физикалық, физикалық-химиялық қасиеттерін, оның ауа, су және жылу режимін жақсартады. Топыраққа енгізілген гуминдік заттар ондағы қоректік элементтердің бекітілуіне және оларды неғұрлым ұтымды тұтынуға ықпал етеді.

Жоғарыда келтірілген мәліметтерге сәйкес ауыл шаруашылығы өнімдерін тиімді пайдалану және өндірісінің рентабельділігін арттыру міндетін шешу үшін «Ө.О. Оспанов атындағы Қазақ топырақтану және агрохимия ғылыми-зерттеу институты» ЖШС «БиоЭкоГум» СТ 420–1910–01-ТОО–01-2015 технологиялық регламенті бойынша биоорганикалық тыңайтқышын әзірледі. БиоЭкоГум биоорганикалық тыңайтқышын макроэлементтермен (N, P, K, Ca, Mg), микроэлементтермен (Mn, Mo, Zn, Se), өсу стимуляторларымен және тиімді микроорганизмдермен байыту арқылы әртүрлі органикалық шикізаттан арнайы питомниктерде компост құрттары өңдейтін вермикулиттен алады. Препарат тұқымдық материалды өңдеу және дәнді және басқа дақылдарды тамырдан тыс байыту үшін қолданылады. Құрамы: гуминді заттар 20%, макроэлементтер: (г/л) N – 5, P₂O₅ – 10, K₂O – 10, Ca – 7, Mg – 2, микроэлементтер (г/л): Mn – 30, Mo – 30, Zn – 25, Se – 3 тұрады.

2) қызметті жақсарту жөніндегі кеңейтілген дәлелдер мен ұсыныстарды қамтуы тиіс қойылған мәселені немесе мәселелер шеңберін шешу жөніндегі сарапшының ұсыныстары;

«БиоЭкоГум» - кез-келген дақылға қолданылатын әмбебап биологиялық өнім.

Тәжірибелік деректерді көрсете отырып, өсірілетін дақылдардың түрі мен жоспарлы өнімнің деңгейін ескере отырып, БиоЭкоГум биотыңайтқышының дозаларын анықтау, қолдану әдістерін және басқа нақты жағдайларды есекерудің маңыздылығы түсіндірілді.

Көкөніс дақылдары (көшеттер арқылы және көшеттерсіз өсіріледі): тыңайтқышпен дайындалған ерітіндіде тұқымды 5 минутқа салып қою, вегетациялық өңдеу 10-15 күннен соң көшеттенуден кейін және 5-6 жапырақтың дамуы және бүршіктену кезеңінде жүргізіледі.

Сонымен қатар, сақтық шаралары: жалпы гигиеналық ережелер, тыңайтқыш улы емес, отқа төзімді, адам ағзасына зиянды әсер етпейтіндігі жайлы түсіндірме шаралары жүргізілді.

Сақтау мерзімі мен әдістеріне қарай қараңғы және салқын жерде (+5-тен +25 °C) мерзімі талаптарды сақтай отырып, дайындалған күннен бастап 6 айға дейін қолдануға болатыны ескертілді.

3) өндіріс көлемін ұлғайту/өнімділікті арттыру/шығындарды азайту және т.б. сандық көрсеткіштерді көрсете отырып, агроөнеркәсіптік кешен субъектісінің ұсыныстарды қолдану нәтижелері бойынша күтілетін нәтиже;

- Тұқымның өнгіштігін 30% - дан астам арттырады;
- Өсімдіктердің төзімділігіне ықпал етеді;
- Иммунитетті арттырады;
- Стресске төзімділікті арттырады;
- Патогенді топырақ микрофлорасымен күресуге көмектеседі;
- Өсімдіктердің өсуін ынталандырып, ауруларға төзімділігін арттырады;
- Ауыл шаруашылығы дақылдарының өнімділігін арттырады (40% дейін және одан да көп).

Сондықтан, қазіргі уақытта топырақтың құнарлылығын және дақылдардың өнімділігін арттыру үшін химиялық емес әдістер мен дақылдарды дұрыс таңдау өте маңызды.

4) Кеңес беруге қатысты фотосуреттер;

